

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету Верховної Ради України
з питань інтеграції України до Європейського Союзу
29 липня 2026 року

Веде засідання голова комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Вітаю всіх ще раз, колеги.

Розпочинаємо чергове засідання Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, маємо проєкт порядку денного. Чи є якісь зауваження, застереження, пропозиції?

Якщо, колеги, немає ніяких додаткових пропозицій, то пропоную затвердити проєкт порядку денного.

ГАЛАЙЧУК В.С. Готові підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Хто – за? Прошу голосувати.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Рішення ухвалено одностайно, колеги.

Прошу, у нас є кілька законопроектів, щодо яких підключилися колеги народні депутати. І я обіцяла першим розглянути законопроект пана Бондаренка, але як я розумію, його ще немає на зв'язку. Є пан Іван Марчук теж з проханням якомога швидше розглянути його законопроект. То тоді ми, поки пан Олег підключиться, перейдемо, з вашого дозволу, колеги, за нашою традицією до розгляду законопроектів, де є народні депутати, автори законопроектів.

Це пункт дев'ятий порядку денного: проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині акцизного податку на продукти виноградарства (реєстраційний номер 15187-1 від 11 травня 26-го року), поданий паном Іваном.

Але я хотіла би наголосити на наступному. Це альтернативний законопроект. Був основний законопроект... Боже, а ви не Іван, да?

МАРЧУК І.П. Да, Ігор. Але нічого страшного.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте. Вибачте, пане Ігорю. Я хотіла, щоб ви були моїм тезкою і відомим...

МАРЧУК І.П. Якщо вам це ім'я подобається, Іванна Орестівна.

ГОЛОВУЮЧА. Ії відомим митцем. Вибачте, пане Ігорю. Пробачте, будь ласка. Перепрошую.

Це альтернативний законопроект, колеги. Був основний, який був зареєстрований Кабінетом Міністрів і був відкликаний у зв'язку зі зміною уряду. Я розмовляла з урядовцями і знаю про те...

Пане Олеже, ми вже просто розпочали, ми думали, що ви не встигнете, то ми швиденько цей розглянемо, тоді ваш, добре?

БОНДАРЕНКО О.В. Я перепрошую, був на нараді у Стефанчука.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Просто вже почали роботу по цьому.

І я знаю, що уряд опрацьовує ті зауваження, які були в нас до цього законопроекту, в тому числі і наші профільні, і буде переносити законопроект. Тобто ми з вами це теж розуміємо. Але разом з тим, ми вважали за необхідне розглянути цей законопроект для того, щоб якщо є зауваження з точки зору відповідності праву Європейського Союзу, то щоб і профільний комітет, і відповідно міністерства і автори могли доопрацьовувати в цьому контексті.

Тому, пане Ігорю, коротко вам, будь ласка, слово з точки зору якраз повноважень нашого комітету щодо вашого бачення відповідності праву Європейського Союзу цього законопроекту. А тоді ми заслухаємо і Міністерство економіки і довкілля, і Урядовий офіс, і, можливо, колеги матимуть питання. Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Дуже дякую, Іванно Орестівно. Дуже дякую, колеги.

Так, дійсно, у нас є там певні технічні розбіжності з урядовим, але він вже неактуальний. І насправді я не знаю, що там готує уряд, обов'язково поцікавлюсь, але те, що той законопроект тільки ускладнював термінологію, скажемо... ускладнював, так сказати, термінологію податкового законодавства, створював купу різних правових невизначеностей, і в результаті цього до нас неодноразово звертався бізнес з тим, що бізнес отримував ускладнення і бухгалтерського обліку і ніс інші ризики, які могли би негативно вплинути на діяльність підприємств. Тому ми цим законопроектом, в принципі, вирішуємо три ключові задачі. Там дуже,

скажемо, детально прописана пояснювальна записка, але я так тезисно, ключові речі для вас і для шановних членів комітету скажу.

Ну, по-перше, що ми приводимо, скажемо, Закон «Про виноград, вино та продукти виноградарства», зокрема в контексті термінології та класифікації продуктів виноградарства, які наведені в цьому законі, до вимог Податкового кодексу. І більше того, приводимо і синхронізуємо їх з вимогою, до речі, європейського законодавства, зокрема Директиви Ради, це 92/83/ЄЕС від 19 жовтня 92-го року. Таким чином, ми закладаємо в основу класифікації, яка буде визначена Податковим кодексом, ту деталізацію щодо продуктів виноградарства, яка існує в директиві, а також в Законі «Про виноград, вино та продукти виноградарства».

Далі другий важливий момент. Другий важливий момент, це те, що у нас ще й досі розміри ставок акцизного податку на спирт етиловий, там спиртові дистиляти, спиртові напої та алкогольні напої ще досі знаходяться в гривні. Тому ми теж максимально синхронізуємо це з вимогами європейського законодавства і переводимо в євро.

Ще ми пропонуємо одну реально революційну річ, і я дуже натхненний з цього приводу, що ми навіть швидше ніж це визначено в Європейському Союзі заводимо таке поняття вина напівігристого, воно існує, але класифікуємо його саме в розрізі як Пет-нат. І це надважливо зараз. Чому? Тому що ми з вами, і дякую за підтримку в залі, ми з вами драматично спростили законодавство для малих виробників виноробної продукції, і зараз у нас іде просто, от без перебільшення, шаленими темпами детінізація, легалізація виробництва. Майже в кожному регіоні у нас зараз виробляється крафтове вино, там створюються осередки малої економіки, навколо цього розбудовується інфраструктура гостинності і там місцева кухня розвивається. І, звісно, винороби, скажемо, виробляють Пет-нат, але не можуть його в легальний спосіб продавати, хоча ця традиція існує в усьому світі. І ми, в принципі, її сьогодні хочемо вивести в легальну площину для того, щоб надати можливість нашим виноробам виробляти цей напій і, звісно,

конкурувати з ним і на національному, да і на зовнішніх ринках. І ще для того, щоб простимулювати цю діяльність, ми закладаємо акциз з понижуючим коефіцієнтом в 0,5. Тобто ми взяли таку вибрали серединку для них між мінімальним, нуль, який там в ЄС існує, і тим, що існує в нашому податковому законодавстві, і в принципі на 50 відсотків зменшуємо. Це дуже добре сприймається сектором. Всі об'єктивно щасливі і чекають прийняття цього законодавства.

І третій момент, що є теж важливий, це те, що ми... Тут, я думаю, ще буде у нас дискусія і під час першого читання, і таке інше. Але знову ж таки з точки зору, скажемо, кроків назустріч пропозиціям, пропозиціям в галузі ми уточнюємо можливість використання у винах кріплених не тільки вино... не тільки спиртів, які вироблені з винограду, а також і з зернового спирту. Ця вимога, правда, вступає з 2028 року, але разом з тим.

Ось такі от ключові положення цього законодавства. Законодавство прогресивне, стимулююче, тому дуже прошу підтримати. Дякую дуже ще раз.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорю.

Ну, насправді, там наші фахівці бачать певні невідповідності праву Європейського Союзу, зокрема там щодо визначень напівігристих вин, які не зовсім відповідають Регламенту 1308, потім новій термінології, яку ви пропонуєте, «базове вино», теж вона не міститься в праві Європейського Союзу. І я так розумію, що є суттєві зауваження якраз по ставкам акцизним в Урядового офісу. Але давайте спершу почуємо Міністерство економіки і довкілля, мав бути заступник... Бачу, пан Денис Башлик – заступник міністра економіки і довкілля України.

Будь ласка, пане Денис.

БАШЛИК Д.О. Дуже дякую вам, Іванно Орестівно.

Я хочу, може, трошки повторити те, що ви сказали. Дійсно, ми підтримуємо цей законопроект, але за умови доопрацювання, саме в термінології. Ми не можемо, гармонізуючи з одними директивами, дисгармонізувати з іншими, тому що у нас на сьогодні Закон про вино №3928, він вже на 99 відсотків гармонізований з Регламентом ЄС 1308 від 2013 року, це саме про вино. І оці визначення, про які ви говорите, «напівігристе вино», «проміжні продукти», «ферментовані ендogenous продукти», «спирт етиловий ректифікований», тобто їх потрібно доопрацьовувати, тому що ми маємо залишатись гармонізованими саме з профільним законодавством. Тому за умови доопрацювання термінології ми підтримуємо цей законопроект.

Дякую вам.

МАРЧУК І.П. Дивіться, можна маленький коментар? Ну, я можу розуміти там по всім іншим параметрам, але, Денисе, ну при всій повазі, я не знаю, які у вас зауваження щодо вин напівігристих, коли це просто списано з директиви і перекладено на українську мову, реально. Тобто я вас теж прошу глянути, але думаю, що знову ж таки в процесі дискусії ми прийдемо до консенсусу.

БАШЛИК Д.О. Так точно.

_____. Пані голово, мікрофон.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я так розумію, що тут співпадає думка і наших фахівців, і, власне, Міністерства економіки, і Урядового офісу, зараз ми почуємо pana Олександра Ількова, стосовно необхідності доопрацювання, зокрема термінологічних моментів в цьому законопроекті, а також і акцизних.

Будь ласка, пане Олександр Ільков, позиція Урядового офісу.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, шановна Іванна Орестівна. Добрий день, колеги. Дивіться, у нас насправді в частині відповідності законопроєкту праву Європейського Союзу саме в частині регулювання виноробної продукції, права *acquis* в частині сільськогосподарської продукції зауважень немає. Там дійсно з нашої точки зору все коректно і визначення «базове вино» є, і «ігристе» є, але це стосується законодавства, власне, про виноробну продукцію.

Наші зауваження стосуються частини податкової, зокрема це запровадження окремого режиму оподаткування для Pet-Nat (Petillant Naturel). Тому що у відповідній директиві встановлюється оподаткування лише для ігристих і неігристих вин, тобто там немає якогось режиму спеціального і можливості застосування знижених ставок, власне, для неігристих, для напівігристих вин, тобто там директива оперує різними критеріями. І, по суті, ті критерії, яким відповідає Пет-нат у законопроєкті, вони не повною мірою відповідають тим критеріям для можливого застосування зниженої ставки. Це як би ключове зауваження.

Друге. В частині того, що передбачені законопроєктом розміри ставок неповною мірою відповідають директиві, тут слід звернути увагу на те, що в рамках Угоди про асоціацію невідповідності немає, тому що Угода про асоціацію передбачає наближення відповідних ставок. Тому ми можемо в рамках Угоди про асоціацію рухатись як би своїм темпом, але загалом в уряду є завдання, передбачене Національною програмою адаптації, до моменту вступу повністю привести ставки у відповідність з директивою, що означатиме, що в процесі нашого переговорного процесу нам доведеться ці ставки піднімати і робити їх відповідними директиві

ГОЛОВУЮЧА. Колеги члени комітету, чи, можливо, є питання до пана Ігоря чи до колег з Урядового офісу, Мінекономіки?

А чи є в нас Мінфін? Я хотіла би, може, коротко почути їхню позицію.

ОВЧАРЕНКО В.П. Доброго дня, Іванно Орестівно. Якщо дозволите, Овчаренко Віктор, директор Департаменту агрополітики.

ГОЛОВУЮЧА. Так.

ОВЧАРЕНКО В.П. Я погоджуюся з тими зауваженнями і пропозиціями, які пан Олександр з Урядового офісу озвучив. І на додаток ще хочу звернути увагу на те, що, дійсно, половина законопроекту частково відповідає нормам законодавства ЄС, зокрема в частині класифікації підакцизних алкогольних напоїв. Запропонована класифікація відрізняється від норм Директиви 9283, зокрема в частині виділення в окрему групу підакцизних товарів алкогольних напоїв сидру та перрі. Зазначені алкогольні напої відносяться відповідно до директиви до групи «Інші ігристі зброжені напої». І відповідно наша пропозиція виключити таку категорію, як сидр і перрі, без додавання спирту та окремі ставки акцизного податку для них.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що, звичайно, ці речі вже стануть предметом обговорення безпосередньо на майданчику профільного комітету. І я би пропонувала колегам зробити наступне. Я би пропонувала розширити нашу аргументаційну частину, власне, висновками Урядового офісу стосовно акцизів з зауваженнями і застереженнями стосовно акцизів, з якими вже предметно могли би попрацювати тоді на майданчику профільного комітету пан Ігор і колеги. І, власне, тоді з урахуванням того, що ми почули від колег з усіх міністерств і урядових структур, сформулювати висновок десь ближче до того, про що говорить Урядовий офіс, проєкт висновку. Що проєкт Закону не суперечить праву Європейського Союзу (acquis Європейського Союзу) у сфері сільського господарства і виноробства, однак лише частково відповідає acquis ЄС у сфері акцизного оподаткування спирту і алкогольних напоїв, і потребує доопрацювання з урахуванням зазначених зауважень. От з таким

формулюванням я би пропонувала тоді зробити підсумковий висновок, колеги. Чи є якісь інші пропозиції?

Якщо немає, тоді ставлю свою пропозицію на голосування. Хто – за?
Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за. І хочу висловити підтримку нашим виноробам. Ще, враховуючи те, що в нас в Івано-Франківській області нещодавно була відкрита і винарня, і зареєстрований... Я неправильно, напевно, висловлююсь, але хочу висловити підтримку нашим виноробам. Це нелегка праця насправді дуже, і вона дуже залежить і від погоди, і від всього. Тому мусимо підтримувати.

МАРЧУК І.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

Пане Ігоре, сподіваюся, що ви вже в з колегами... ви на майданчику профільного комітету відповідно і з міністерством, і з Урядовим офісом теж відпрацюєте, з врахуванням в тому числі і наших оцих пропозицій. Дякую.

МАРЧУК І.П. Дякую, Іванно Орестівно. Так, ми найближчим часом, на початку серпня, якраз будемо збиратися і розглядати цей законопроект. Дуже

дякую, колеги. Всього найкращого! І ще раз дякую, що дали можливість виступити раніше. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, повертаємося до порядку денного. Є Пан Олег Бондаренко. Дуже дякую за те, що теж автор основний законопроекту про обіг товарів, пов'язаних зі знелісненням та/або деградацією лісів (реєстраційний номер 15352 від 25 травня 2026 року), теж пан Олег долучився. Дякую.

Будь ласка, пане Олеже, вам слово стосовно вашого бачення законопроекту з точки зору відповідності його нашим міжнародно-правовим зобов'язанням в сфері євроінтеграції.

БОНДАРЕНКО О.В. Доброго дня, шановна Іванно Орестівно. Доброго дня, шановні колеги.

Так, дійсно, законопроект 15352 – абсолютно євроінтеграційний законопроект. Це законопроект, який, власне, і спрямований на реалізацію Регламенту EUDR, з назвою EUDR – European Union Deforestation Regulation. Власне, мета подвійна. Перша мета – це скорочення викидів парникових газів за рахунок зменшення споживання продукції, яка була вирощена на знеліснених або деградованих ділянках. І друге – це збереження і збільшення біорізноманіття як на території з України, так і на території всіх країн, включаючи як Євросоюз, так й інші країни. Це все великі зобов'язання наших... світові зобов'язання по досягненню кліматичної нейтральності до 2050 року.

Власне, стосовно цього законопроекту: законопроект писався разом з Міністерством економіки, захисту довкілля і аграрної промисловості, коли воно ще було таким міністерством. Він враховував як повну імплементацію і EUDR, так і інтереси, безумовно, тієї частини аграрної промисловості, яка підпадає під дію цього Регламенту. А я хотів би нагадати, що під дію цього Регламенту підпадає не вся зовсім промисловість, а підпадають визначені

Регламентом види сировини. Зокрема це пальмова олія, велика рогата худоба, соя, непритаманні нам кава і какао, каучук, але й товари з деревини, які можуть бути вирощені на таких знеліснених ділянках: ділянках, які були знеліснені, тобто на яких було припинено ведення лісового господарства. Було змінено фактично призначення цих ділянок, починаючи з 1 січня, 31 грудня 2020 року.

Відповідно до цих товарів будуть застосовуватися певні обмеження на кордоні нашої країни для того, щоб запобігти надмірним обмеженням для сільської фермерської продукції, для виробів з деревини, було проведено належна робота, про яку, я думаю, що ще розкаже міністерство.

Стосовно цього законопроекту, ще раз, за нашою оцінкою він відповідає Регламенту EUDR. Перед тим, як подавати законопроект, ми отримали попередній висновок з Урядового офісу і частково врахували зауваження, які були закладені у висновку. Дуже сподіваємося на підтримку цього абсолютно євроінтеграційного законопроекту і вашим комітетом.

Так, в цьому законопроекті є ще невеличка друга частина, яка спрямована на розвиток сільськогосподарської сфери. Це ця частина стосується лібералізації певних відносин сільськогосподарської сфери шляхом демонополізації лісовпорядної діяльності. І це також буде слугувати збільшенню, власне, документів, на підставі яких може робитися законним чином лісовпорядкування в нашій країні.

А я хотів би нагадати, що в деяких ділянках нашої країни, на жаль, через залежність від одного суб'єкта і через інші підстави немає лісовпорядної документації, яка б в себе включала в тому рахунку і оцінку впливу на довкілля вже протягом 5-7 років, і ми маємо вирішити це питання, і ми маємо повністю призвести нашу лісовпорядну документацію у відповідність до діючого в Україні законодавства.

Ось приблизно такий законопроект у нас вийшов.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олеже.

Я пропоную спочатку почути колег з міністерств, з урядових структур теж. Мене повідомив сьогодні пан Тарас Висоцький, що все-таки буде колега брати участь із Міністерства економіки і довкілля, поки реорганізується міністерство.

Будь ласка, пане Денисе, Денис Башлик – заступник міністра, вам слово.

БАШЛИК Д.О. Дуже дякую, Іванно Орестівно.

Як уже сказав автор, ми цей законопроект разом напрацьовували. Я хочу тільки додати те, що ми окрім того, що імплементуємо всі зазначені норми і регламенти, як я тільки що зазначив, ми йдемо трошки далі, тому що ми автоматизуємо цей процес через Державний аграрний реєстр, який вже працює, для того щоб, скажімо так, прискорити надання послуг, пов'язаних з імплементациєю Регламенту EUDR. Також ми запроваджуємо перелік товарів, пов'язаних із знелісненням, який чітко визначається Кабміном за... Ну, не буду перераховувати всі коди УКТЗЕД, які на сьогодні є. Запроваджуємо механізм оцінки, що дуже важливо, рівня ризиків невідповідності товарів та вжиття заходів щодо їх оптимізації відповідно до стандартів Європейського Союзу. І запроваджуємо окремий електронний механізм належної перевірки товарів, пов'язаних із знелісненням, деградацією лісів, та встановлюємо вимогу щодо їх належної перевірки суб'єктами. Тобто він є дуже комплексним, дуже прогресивним і міністерство цілком його підтримує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Ну, дивіться, я тоді би все-таки хотіла, щоб міністерство теж там ретельніше, напевно, ставилося до транспозиції якраз регламентів у наше законодавство (так?), тому що у нас є досить такий ґрунтовний висновок наших фахівців, і тут є питання певні, які стосуються, знову ж таки,

впровадження норм Регламенту цього 1115-го стосовно запровадження реально ризик-орієнтованого підходу і проведення перевірок не через там, при повідомленні через три дні, як пропонує законопроект, а навіть тоді, коли є якась інформація стосовно ризику якогось. Мені здається, що тут є над чим попрацювати, тим більше ми з вами розуміємо, що насправді це ті ситуації, з якими ми стикаємося щоденно в цій царині, в цій галузі.

І дійсно потім є певні питання стосовно того переліку обмежень, які ви пропонуєте цим законопроектом до експорту, щодо рідкісних видів дерев, рідкісних порід. Я так розумію, що все-таки потрібно додаткове таке чітке обґрунтування того, а які саме рідкісні породи, як це пов'язано, скажімо, з експортом, як це буде впливати на природоохоронну функцію, з тим, щоб у нас не виникло додаткових питань. Знаєте, від СОТ ми вже програли один арбітраж, і я думала, що нам треба тут дмухати на холодне і добре це, правильно виписати, попрацювавши, я думаю, в тому числі і через ваше міністерство, і, можливо, там з Урядовим офісом.

Тобто є також питання, які насамперед стосуються функції моніторингу, тому що ви пропонуєте в законопроекті визначити конкретний перелік повноважень державної інституції, яка буде відповідати за моніторинг ситуації в цій царині. Але там немає повноважень щодо надання технічної, інформаційної, консультативної допомоги, поширення інформації, необхідної для оцінки ризику, врахування потреб мікро і малих, і середніх підприємств. І тут, до речі, розмежування також по малим і мікро, і середнім підприємствам теж потрібно зробити чіткіше у відповідності до Регламенту. Тобто ми ці всі зауваження, я би пропонувала колегам, зберегти в нашому проекті висновку, а вже вам на майданчику попрацювати, ну, на майданчику відповідно основного комітету, який очолює пан Олег. Є у нас досвід взаємодії дуже позитивний і такий дуже ретельний підхід до цих всіх речей, завжди є. Тому я сподіваюся, що треба буде, можливо...

Бачу, пане Олеже, вашу руку, якщо хочете зараз зреагувати. Я б хотіла надати слово пану Олександрю Ількову.

БОНДАРЕНКО О.В. Дуже коротко хочу відреагувати. Так, дійсно, є певні зауваження, які ми бачили у висновку. Стосовно цих зауважень, ну, по-перше, стосовно питань державного контролю і нагляду. Ми ж нещодавно прийняли закон про державний контроль і нагляд у другому читанні, він вже набере чинність. Я думаю, що більшість питань, які є у зауваженнях, вони мають регулюватися саме цим законом. Не думаю, що ми маємо закладати дублююче законодавство в цій частині в новий закон. Це наша думка, якої ми притримувалися під час створення цього закону.

По тим зауваженням, про які ви казали, все ж таки на мою особисту думку, але тут можемо спілкуватися, я думаю, що це буде підставою для спілкування, широкого спілкування, велику частину Регламенту абсолютно спокійно можна було би перенести в підзаконні акти. Не думаю, що закон потребує такого широкого втілення Регламенту як рамку. Ми до законопроекту внесли рамку, саме в рамку модель існування цієї системи, обмежувальної системи, як всередині країни, так і в частині моніторингу заборонюваних методів, так і під час перетину кордону. Але чи потрібно так досконало, повністю все перекладати з Регламенту до самого закону, якщо ми в законі покажемо, яким чином це має кореспондуватися з підзаконним законодавством, не до кінця впевнений, що це правильна нормотворча техніка була б. От таке моє бачення. Але, звісно, ми готові повністю до спілкування, до подальшого опрацювання цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олеже.

Я думаю, що така певна крос-перевірка між Законом про державний контроль і нагляд і безпосередньо нормами цього законопроекту потрібна буде для того, щоб зрозуміти, чи ті питання врегульовуються загальним Законом про контроль і нагляд, тобто якщо це так, то це можливо рішення.

Стосовно підзаконки давайте ще почуємо також Урядовий офіс. Але я думаю, що, можливо, тоді в Перехідних положеннях... ну, і відповідно до тих

ініціатив, які пан Стефанчук, наприклад, пропонує, в Перехідних положеннях перелік підзаконки, який мав би зробити уряд, якось треба його зобов'язати це зробити з тим, щоб ми могли принаймні задати і очікувати приведення певної відповідності. Це як ідея, але це вже на розгляд і на розсуд вашого комітету буде.

Будь ласка, пане Ільков.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно.

Дійсно, як ви сказали, Олег Володимирович і його комітет, вони завжди дуже ретельно відпрацьовують євроінтеграційні законопроекти. І відповідно законопроект надсилався нам для проведення оцінки чи навіть перереєстрації його в парламенті. Ми давали на тому етапі певні свої зауваження, коментарі. Дійсно, як Олег Володимирович сказав, переважна більшість з них врахована. У нас певні зауваження там до термінології, до окремих положень Регламенту залишаються, ми їх у висновку і в таблиці відповідності виклали.

Загалом законопроект достатньо повно імплементує норми Регламенту. Тут є просто особливість з урахуванням того, що це все-таки Регламент, то він по суті підлягає або прямому застосуванню, там да, для держав-членів, або в нашому випадку по суті дослівній транспозиції. І тому тут важливо... ми дійсно можемо йти за тим підходом, який Олег Володимирович озвучив, про те, що частина норми може регулюватися на рівні підзаконних актів, але нам тоді треба буде чітко, тому що ми неодноразово з тим стикалися, коли ми йдемо таким підходом, нам в таблиці відповідності, яку ми будемо надавати нашим партнерам в якості підтвердження того, що Регламент повною мірою імплементований в Україні, треба буде вже наводити і відповідні положення підзаконних актів. Тому тут треба зрозуміти, як це буде відбуватися в часовому проміжку.

І, напевно, найбільш важливо, це те, що імплементация Регламенту EUDR є нашим зобов'язанням в рамках Плану Україною, тобто відповідно до

інструменту Facility це означає, що такий законопроект в обов'язковому порядку перед його прийняттям має бути повністю погоджений Європейською комісією і відповідно нею має бути встановлено, що всі індикатори, передбачені Планом, були виконані. Тому в будь-якому випадку необхідно буде провести таку комунікацію. Нам теж треба додатково визначитися, оскільки Мінекономіки є національним координатором, я знаю, що вони, Олег Володимирович озвучував, мали безпосереднє відношення до підготовки цього законопроект. Треба просто скоординуватися, на якому етапі доцільно проводити таку оцінку, чи там між першим і другим читанням, чи, можливо, вже варто надіслати європейцям для оцінки відповідний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я правильно розумію, що, на вашу думку, теж потрібно погодження з Європейською комісією провести, правильно? Тобто це якраз... Тільки ви не знаєте коли, да, я правильно зрозуміла.

ІЛЬКОВ О.М. Воно неминуче, тому що оскільки Facility, по-іншому не працює.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Можливо, в першого заступника Голови Держлісагентства є що додати стосовно цього законопроект, і тоді ми, колеги, будемо переходити до ухвалення рішень.

БУЧКО В.А. Дуже дякую, Іванна Орестівна. Держлісагентство спільно напрацьовувало цей законопроект з нашим комітетом, з міністерством. Ми підтримуємо цей законопроект. Звичайно, якщо будуть якісь пропозиції до другого читання, ми готові їх обговорити, оскільки це дуже важливий інтеграційний законопроект. Єдине хотів би зазначити, що на даний час

Україна знаходиться з низьким ризиком щодо знеліснення, тобто у нас є великі преференції, і тому ми маємо показувати далі нашим колегам з Європейського Союзу, що ми встигаємо прийняти цей закон і інтегруватися до Європейського Союзу.

Дуже дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Володимире.

Колеги, дивіться, я би пропонувала тоді врахувати те, про що говорив пан Олександр Ільков, у нашому підсумковому висновку, що проєкт закону спрямований, власне, на виконання пункту Плану України і Національної програми адаптації і в цілому не суперечить праву Європейського Союзу. Але разом з тим проєкт закону потребує доопрацювання з метою врахування висловлених зауважень, а також погодження з Європейською комісією через Мінекономіки і довкілля. Мені видається, що таким чином сформулювавши наше спільне рішення, це буде таким повноцінним тоді проєктом висновку.

Якщо є якісь інші думки, колеги?

БАШЛИК Д.О. Да, Іванна Орестівна, можна секунду?

ГОЛОВУЮЧА. Да. Да, вибачте...

БАШЛИК Д.О. Ми 9 липня направили на погодження з Єврокомісією проєкт закону. Просто вам для інформації.

ГОЛОВУЮЧА. Чудово. Це значить ми робимо, в паралелі працюємо, да, намагаємося зробити все вчасно. А ви тоді будете мати і відповідь уже на нашу пропозицію.

Колеги, якщо немає інших версій редакційних, то я пропоную тоді за такий проєкт висновку голосувати.

Хто – за? Прошу висловлюватися, члени комітету.

Климбуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

Дякую, пане Олеже, що ви долучилися. І я переконана, що ми його відпрацюємо ідеально для ухвалення в залі.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, Іванно Орестівно. Дякую, шановні колеги. Будьте впевнені в тому, що ми точно будемо ставити євроінтеграційну складову в перші щаблі під час прийняття цього законопроєкту. Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я прошу секретаріат мене зорієнтувати, бо було повідомлення про те, що кілька членів... кілька колег народних депутатів ще долучаться. Чи є ще хтось із колег народних депутатів, авторів законопроєктів, на зв'язку?

_____. Є ще Богдан Кицак.

ГОЛОВУЮЧА. Окей.

Пане Богдане Кицак, ви на місці, да? Чи десь так в режимі...

КИЦАК Б.В. Да, на місці.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Тоді ми перейдемо, колеги, до пункту третього порядку денного, це де автором є Богдан Кицак.

А можна паралельно зі мною говорити з вимкненим звуком?

КИЦАК Б.В. Зараз, секундочку.

ГОЛОВУЮЧА. Це в Держлісагентстві, напевно? звук залишився включений/

КИЦАК Б.В. Ні-ні, в ДПСС.

ГОЛОВУЮЧА. Чи в ДПСС. Окей.

Так, колеги, це пункт третій порядку денного: проєкт Закону про ринок лісоматеріалів необроблених та деревини паливної. У нас сьогодні все про ліси. Будь ласка, це реєстраційний номер 15389, від 08 липня 2026 року.

Пане Богдане, вам слово, стосовно відповідності...

КИЦАК Б.В. Іванно Орестівно, шановні народні депутати, шановні колеги! Вам пропонується до розгляду законопроект. Де-факто це законопроект, який був раніше про ринок деревини, але проблематика в тому, що там була частина екологічних норм, відповідно які створювали певне, скажемо так, було відсутнє компромісне рішення, зокрема в екологічній спільноті, щодо необхідності запровадження цих норм, мова йде якраз про оцінку впливу на довкілля. Тому для того, щоби зняти цю блокуючу історію, було почищено законопроект і запропоновано вже в другій версії без будь-якої прив'язки до екологічної історії. Він стосується

виключно взаємодії ключових гравців на ринку лісоматеріалів, тобто той, хто продає, через кого продають, і той, хто купує.

В Україні деревообробна і меблева галузь, вони зараз продовжують демонструвати своє нарощення. Вони входять зараз, за підсумками попереднього 2025 року, в топ 6 експортних галузей, але для них є одна із основних проблем – це відсутність сталого ресурсу, який Україна може їм забезпечувати для того, щоб вони нарощували свої промислові потужності і більше експортували.

Для того, щоб врегулювати цю історію з боку і об'єднаного Мінекології з Мінекономіки було вжито ряд заходів. Але для того, щоб законодавчо закріпити взаємодію всіх ключових гравців, нам потрібно і додати термінологію, яка би відповідала європейським аналогам, також нам потрібно встановити і запровадити реєстр виробників-деревообробників. Для чого це необхідно? Для того, щоб вони мали юридичну площину для отримання першочергового доступу до безпосередньо сировини. Такі аналоги є в європейській практиці, тому ми хочемо ними також скористатися для того, щоб наші переробники мали можливість і могли більш прогнозовано здійснювати свою господарську діяльність і наповнювати бюджети різних рівнів.

Також дуже багато регулювання тут якраз і стосується і взаємодії щодо бірж, через які здійснюється, тобто біржові майданчики, через які здійснюється реалізація сировини, тобто деревини різних сортів через відповідні біржові торги.

Тому даний законопроект також передбачає одну із норм, на попередніх ваших висновках воно стосувалося щодо продовження і можливості продовження мораторію на вивезення лісу-кругляку за кодом 4403 з території України. Якщо ми говоримо з позиції національного виробника або національної економіки, відповідно ця десятирічна заборона, яка проіснувала і проіснує до 1 січня 2027 року, вона дала можливість стабілізувати ситуацію на нашій деревообробній галузі і дала можливість

відповідно українським компаніям стати на ноги. Але тут з точки зору європейської практики будь-які прямі заборони, зокрема і законодавчі, вони потребують додаткового обґрунтування. Тому в законопроекті вказано на винятки, зокрема і винятки щодо, здається, стаття 35 нашої Угоди про асоціацію, там пункт 492, яка дає можливість нам скористатись особливими умовами, а особливі умови для України – це режим воєнного стану, і ми можемо застосувати цей інструмент для того, щоби продовжити цей мораторій.

На даний момент уряд вніс нульове квотування, тобто де-факто мораторій продовжує діяти, але ми розуміємо, що така щорічна дія, вона не буде доволі ефективною, тому пропонується в законі десятирічний період продовжити, так, як і попереднє скликання, восьме скликання Верховної Ради України запровадило, так і зараз пропонується ще на десятирічний період.

В цілому це ключові позиції, які стосуються даного законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ну, не дуже можна з вами погодитись стосовно можливостей використання саме тої статті для аргументації цього винятку і продовження мораторію. Також бачу там суттєву кількість зауважень з боку наших фахівців і пряму невідповідність 35 статті Угоди про асоціацію. Точно розуміємо, що потрібно проводити консультації додаткові з Європейським Союзом стосовно того, якщо в залі йти за цією логікою. Але давайте ми почуємо Держлісагентство і міністерство. Хто перший? Будь ласка, хто? Міністерство?

БАШЛИК Д.О. Да, давайте я.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте, пане Денисе, давайте.

БАШЛИК Д.О. Дуже вам дякую. І дійсно ми там погоджуємося з зауваженнями, які ви висловили, але в цілому ми підтримуємо законопроект. Для нас дуже важливо те, що ринок лісоматеріалів у разі прийняття зазначеного законопроекту, він перестане бути чимось ексклюзивним, якийсь там, знаєте, клуб обраних гравців. Він має бути прозорим, всі гравці цього ринку мають мати доступ, держава має бачити, моніторити та контролювати все, що відбувається на ринку лісоматеріалів. І насправді це мінімізує негативні тенденції в галузі, які на сьогодні вже відбуваються, тому що ми бачимо дефіцит, який є у виробників меблів. Ми нескінченно отримуємо скарги, які там бувають з цього приводу.

І цей законопроект надасть можливість державі та громадськості здійснювати дуже ефективний контроль, тому що на сьогодні таких можливостей нема і воно дійсно виглядає, як щось дуже таке, знаєте, закрите та ексклюзивне. Але про ті зауваження, які ви вже сказали, ми теж погоджуємось. Може, колеги з лісагентства щось можуть додати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

БУЧКО В.А. Доброго дня. Дякуємо. Ну, ми надавали свої позиції Мінекономіки, погоджуюсь з цими запропонованими. Я думаю, Мінекономіки узагальнить. Там буквально були зауваження по деяких кодах товарів, технічні, можна сказати, тобто які не впливають сильно на суть законопроекту. Тому я думаю, так, все нормально, погоджуємося, оскільки треба розрегулювати ринок деревини. Тому ми підтримуємо зазначений законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Багатостраждальна історія, звичайно, з цим ринком деревини, я тут абсолютно з вами погоджуюсь. Але там є і пряме виключення

імпортованої деревини з-під регуляторного механізму. Це теж буде порушенням регламенту цього. Тут треба над цим працювати. Там є питання стосовно захисту персональних даних ФОПів, хто як ними розпоряджається. Ну тобто це теж зовсім, там, інша частина регулювання, яка теж потребує додаткової уваги. Потім необхідна обов'язковість цієї прив'язки геолокації до конкретної партії деревини. Тобто вона у вас там довідкова, чи якимось там... да, довідникова, да? Здається, так позначена. Але мені здається, що відповідності регламенту, знову ж таки потрібно і про це далі... зробити це обов'язковою частиною, там, прив'язки до конкретної партії. Тому мені здається, що є досить багато, над чим попрацювати, окрім цього найсуттєвішого такого застереження, яке точно потребує роботи з Єврокомісією.

Будь ласка, пане Олександрє Ільков, що Урядовий офіс з цього приводу скаже?

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно. Так, це, дійсно, чергова спроба вирішити це питання. Там, дійсно, скажімо так, значна частина законопроекту імплементує відповідні регламенти, але знову ж таки особливість полягає в тому, що відповідна сфера регулюється в ЄС в основному регламентами. І тому це означає, що має бути, скажімо так, підвищена, майже стовідсоткова відповідність.

Ми вбачаємо ключове з урахуванням того, що це питання було предметом спору між Україною і Європейським Союзом, і відповідно до арбітражного рішення було вирішено не на користь України, зрозуміло, що до нього буде підвищена увага. Спроба законопроекту перейти від обґрунтування мораторію з огляду на екологічні міркування, що не було визнано достатнім Європейським Союзом до винятків, пов'язаних з міркуваннями безпеки, не очевидно, що воно спрацює. Є відповідно практика суду ЄС, ми навели відповідні рішення суду ЄС в своїй позиції. Дуже чітко простежується лінія про те, що саме посилення на винятки безпеки без

належного обґрунтування про те, що там застосування виключних заходів, а обмеження експорту і є виключним заходом відповідно до нашого торгового режиму з ЄС, може бути обґрунтовано винятками безпеки. Тим більше, з урахуванням того, що такі винятки саме десь є, по суті, продовженням мораторію на 10 років, важко буде обґрунтувати прямим посиланням на воєнний стан, який, ми сподіваємось, до того часу вже точно закінчиться.

Друга проблема, яку ми бачимо, – це сама по собі запропонована законопроектом схема ринку через біржові торги, вона не суперечить праву Європейського Союзу. Водночас у законопроекті ця архітектура сконструйована таким образом, таким чином, що фактично до цих біржових торгів нерезиденти доступу мати не будуть. Тому що в біржових торгах можуть право брати участь лише ті компанії, які зареєстровані як відповідні деревообробники. Тому відповідно схема, закладена законопроектом, може бути, може розглядатися нашими партнерами як окремий випадок, по суті, заборони експорту, який також прямо передбачений нашою статтею 35 Угоди про асоціацію.

По резервуванню для малих деревообробників, зрозуміло, що тут є ознаки державної допомоги. Тому в цій частині необхідно погодити законопроект з Антимонопольним комітетом. Ще одне з таких, на наш погляд, суттєвих зауважень, воно стосується електронного обліку деревини. Як впливає з положень законопроекту, саме статті 24, всю, практично всю інформацію електронного обліку деревини буде віднесено до інформації з обмеженим доступом. При цьому треба врахувати, що дані про місце і обсяги лісозаготівлі, за своєю природою вони становлять так звану екологічну інформацію, доступ до якої в тому числі громадськості регулюється окремими положеннями права ЄС. І тут, очевидно, треба буде цей відповідний баланс зберегти. Знову ж таки є судова практика суди ЄС, яка пропонує, в який спосіб має зберігатися баланс між захистом конфіденційної і комерційної інформації, і збереженням права громадськості на доступ до

екологічної інформації. В цій частині, нам здається, теж проєкт потребує доопрацювання.

І, напевно, останнє, це те, що значна частина положень законопроєкту, вона по суті імплементує підходи Директиви 2014/65 про ринки фінансових інструментів, тому в цій частині, здається, на наш погляд, треба більш повно цю лінію витримати. І, по суті, прямо в багатьох положеннях можна буде зробити пряму відсилку до норм Закону «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», який, в принципі, у нас уже синхронізований з відповідними стандартами MiFID II для фінансових інструментів. І, мабуть, це у нас все.

І ми також пропонуємо додати до висновку, що положення законопроєкту потребуватимуть узгодження з Європейською комісією.

ГОЛОВУЮЧА. У нас, власне, ці елементи теж переважно означені в проєкті висновку.

Колеги члени комітету, чи є якісь, може, запитання, коментарі? Чи можемо переходити до ухвалення рішення?

Я думаю, що ми всі почули, тут сходяться застереження усіх гравців. Хоча ми також розуміємо, що дійсно там ця історія з ринком деревини повинна бути якось уже нарешті розв'язана.

Тому, колеги, пропоную тоді переходити до ухвалення рішення. Проєкт висновку я трохи, напевно, доповню, прошу там слідкувати.

Законопроєкт в поточній редакції не відповідає положенням статті 35 Угоди про асоціацію і лише частково відповідає праву Європейського Союзу, а відтак потребує (і я би тут розбила на а, в, с): а) проведення додаткових консультацій зі стороною ЄС належного обґрунтування періоду застосування експортних обмежень після припинення або скасування дії правового режиму; б) потребує суттєвого доопрацювання; і в) погодження Антимонопольного комітету України.

Я думаю, що ось такими трьома пунктами, що саме потрібно зробити, буде коректно відобразити підсумковий висновок.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

І бачимо в чаті: пані Марія Мезенцева-Федоренко – теж за.

Дякую, колеги. Рішення одностайне.

Дякую, пане Богдане. Думаю, що ви розумієте, що є ще над чим попрацювати.

КИЦАК Б.В. Дякую, колеги, за рішення. Обов'язково відпрацюємо всі пункти. Тому що цю історію, ну, потрібно вже цю сторінку нарешті перегорнути, але бажано з акцентом на нашого національного виробника. Бо дивлячись, як, наприклад, наші колеги, партнери поляки захищають своїх виробників, нам потрібно з них як мінімум брати приклад. Тому дякую. Відпрацюємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, повертаємося до пункту другого порядку денного. Бачу, є і пан Олександр Санченко, якраз автор, на зв'язку. Це проєкт Закону про внесення зміни до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» щодо розвитку соціального підприємництва (реєстраційний номер 14156 від 27 жовтня 25-го року).

Кілька колег членів нашого комітету є співавторами цього законопроєкту. Але дякую, пане Олександрє, що ви теж долучилися і можете його представити. Будь ласка, вам слово.

САНЧЕНКО О.В. Дякую, пані голово комітету. Спробую максимально стисло, щоб не займати час.

Сама суть законопроєкту про фактично визначення термінології соціального підприємництва в Україні, адже зараз немає визначеного такого терміну, при тому, що соціальна економіка, соціальне підприємництво є у фокусі Європейського Союзу, адже 27 листопада 23-го року Рада ЄС прийняла рекомендацію, яка прямо закликає всі держави-члени ну і Україну власне розробити національні стратегії розвитку соціальної економіки. Якщо простою мовою, то соціальні підприємства, вони дуже важливі, адже, з однієї сторони, вони створюють робочі місця, з іншої сторони, вони або велику частину прибутку, більше 70 відсотків, направляють на соціальні цілі знову ж таки з розвитком ветеранського бізнесу, який насправді є також частиною в широкому розумінні цієї історії, або працевлаштовують більше 50 відсотків людей кризових груп. Для держави це і плюс робочі місця, і плюс вирішення соціальних проблем.

Третій фактор важливий, що є окремі фонди, як InvestEU, які мають на цей семирічний цикл бюджет 2,8 мільярда євро гарантій для таких підприємств. Тобто це дасть, я вірю, звичайно, не одразу, з часом доступ також і для українських соціальних підприємців додаткове фінансування з Європейського Союзу.

Це насправді коротко, щоб не займати час. Якщо є якісь питання, уточнення... Прошу, звичайно, підтримати, щоб ми термінологічно синхронізувалися, в цілому такий термін є, і соціальні підприємці мали ті самі можливості отримати, подаватися і на державну підтримку, як малі і середні підприємства можуть в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

У нас наші фахівці і, я так розумію, що Урядовий офіс вважає, що потрібна все-таки додаткова думка Антимонопольного комітету, ми вже зверталися до них стосовно їхньої позиції про цей підхід, пропонований вами, він все-таки містить ознаки державної допомоги і це викривлення не має відбуватися, тому потрібна їхня позиція.

Але, будь ласка, хто у нас із Міністерства економіки? Я так розумію, що це вже не пан Денис.

БАШЛИК Д.О. Якщо можна, я передам слово просто Олександру, який за це відповідає. Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую, пане Денисе.

ПАЛАЗОВ О.В. Іванно Орестівно, доброго дня, шановні учасники засідання! Мінекономіки однозначно підтримує законопроект і те, що казав пан Олександр, абсолютно згодні, треба цю сферу підтримати. Ми давали декілька технічних правок, вони не критичні, якщо розробник зможе врахувати, будемо вдячні. Готові поспівпрацювати. У нас все.

Дякую.

САНЧЕНКО О.В. Так, безперечно, звичайно, важливо, щоб закон був робочий, я впевнений, що Міністерство економіки дає правки по цьому, будемо далі допрацьовувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Чи є в нас представники Антимонопольного комітету на засідання? Зараз я... не бачу. Немає, да?

МУЗИЧЕНКО О.В. Є. Доброго дня, шановні Іванна Орестівна, шановні народні депутати, шановні учасники засідання! Антимонопольний комітет надавав свої пропозиції щодо проекту закону листом. Вони стосуються, дійсно, як було зазначено, необхідності внести зміни щодо відповідності державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва вимогам Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Пропонуємо внести ці зміни.

Друге. Пропозиція. Щодо доповнення Закону України про державну допомогу новою ціллю надання державної допомоги сприяння розвитку соціального підприємництва. Но разом із тим положенням статті 262 Угоди про асоціацію не передбачено такої окремої, виокремлення такої самостійної цілі сприяння розвитку соціального підприємництва. Тому пропонуємо виключити цей пункт 2 розділу I проекту закону.

І також третє зауваження стосувалось термінології. Зокрема, термінів «суб'єкти малого підприємництва» і «суб'єкти середнього підприємництва». Відповідно до проекту закону при класифікації суб'єктів господарювання за категоріями малого та середнього підприємництва застосовуються показники: середня кількість працівників за звітний період, календарний рік, та обсяг річного доходу від будь-якої діяльності. При цьому стаття 2 Рекомендації 2003/361 визначає критерії віднесення підприємств до категорій, встановлюючи граничні показники чисельності працівників, а також 2 фінансові показники: річного обороту та/або річного балансу.

Тому, зокрема, наша пропозиція полягає в тому, щоб привести проект закону в цій частині до вимог рекомендацій.

Все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ольго.

Пане Олександрє, може, позиція Урядового офісу, потім, можливо, колеги-співавтори хотіли б висловитися.

Будь ласка, пане Олександрє.

САНЧЕНКО О.В. Наскільки я розумію, що велику частина цих правок ми попередньо готові доопрацювати. Деякі треба, дійсно, обговорити, по термінологію, мені здається, що вони дискусійні. Але готові до... я думаю, що наша спільна ціль, щоб він був у роботі. Тому якщо воно чомусь суперечить, що воно не буде працювати або нам доведеться це міняти, то, звичайно, краще, нам одразу зробити, щоб воно було робоче. Тому давайте в робочому порядку, ми точно будемо готові до другого читання його доопрацьовувати, щоб воно було в робочому режимі і дійсно приносило користь, а не просто був якби мертвий закон. Тому готові до співпраці і з Антимонопольним також для того, щоб це було в такому форматі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Урядовий офіс, будь ласка, Олександр Ільков.

Зараз, хвилиночку, пані Марія. Ну, ми почуємо вже всі думки і тоді ви зреагуєте, добре?

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно.

У нас в частині там відповідності рекомендацій щодо класифікації питань немає, там загалом якби воно відповідає цій всій структурі. По суті, наше зауваження співпадає з позицією Антимонопольного комітету, ...*(Не чути)* в частині там норм, які містять ознаки державної допомоги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Будь ласка, пані Олено, пані Марія, пан, може, Дмитро, хто хотів висловитися як співавтори.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Колеги, я хотіла б додати, по-перше, що філософія цього законопроекту давно вже назріла. Зрозуміло, що ми би,

скажімо так, зіткнулися з питаннями державної допомоги і змін. На мою думку, ми тут дивимося на ті рекомендації, які стосуються загальної класифікації підприємств. Тобто, звісно, що мікро, малі і середні підприємства вони залежить від трьох головних ключових категорій. І тут, мені здається, ми можемо це прописати. Це стосується річного доходу, річної балансової вартості активу і безпосередньо кількості працівників.

В принципі, ми бачимо з висновку комітету і з рекомендацій, що це зробити реально. Тобто законопроект, впевнена, може бути доопрацьований. Ну, і безпосередньо нам треба дивитися на Угоду про асоціацію, ті зауваження, які додає наш комітет. І ми дуже раді, що це один з тих законопроектів, який вже має пораду і висновок Антимонопольного, а не після прийняття нашого висновку. Тому, я думаю, це теж дуже допомагає в напрацюванні до другого читання.

Дуже дякую. Просила би колег підтримати наш висновок. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я тоді пропонувала би, пані Марія... Чи, колеги, ще хтось хотів взяти слово? Ні.

Я хотіла би запропонувати наступне. З огляду на там потребу опрацювати висновок Антимонопольного комітету, то пропоную в такому вигляді ухвалити наш проєкт рішення, що проєкт Закону за метою не суперечить Угоді про асоціацію і праву Європейського Союзу, але потребує доопрацювання у зв'язку з зазначеними зауваженнями та опрацювання висновку Антимонопольного комітету України з метою врахування зауважень стосовно державної допомоги і оцінки її допустимості. Ось таким чином. Оскільки ми вже маємо висновок Антимонопольного комітету.

Якщо немає інших пропозицій, колеги, хто – за? Прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

Дякую, пане Олександрє, що включилися. Я думаю, що є розуміння, над чим потрібно буде попрацювати разом з колегами. Чудово. Дякую.

Колеги, наступний пункт порядку денного. Це пункт четвертий. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію і протезування (реєстраційний номер 13704-д від ще 14 листопада 25-го року). Він прийнятий в першому читанні насправді, вже ухвалений. І я просто вважала, що було би важливо, щоб профільний комітет мав наш проект висновку. Тут немає якихось застережень, особливо від наших фахівців і, я так розумію (правильно?), від Урядового офісу. Прошу мене поправити, пане Олександрє, якщо якось інакше.

ІЛЬКОВ О.М. Ні, у нас немає застережень.

ГОЛОВУЮЧА. То я би тут, колеги, пропонувала просто перейти зразу до ухвалення висновку стосовно цього законопроекту, що він не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, в тому числі праву Європейського Союзу.

Можливо, я так розумію, пане Руслане, ви хотіли, може, щось додати стосовно цього законопроєкту, правда?

_____. Щиро дякую, пані Іванно. Шановні колеги, всім бажаю міцного здоров'я.

Дуже коротко. Насправді дуже важливий законопроєкт. Він врегульовує цілу низку проблемних питань і в периметрі військової служби, і в периметрі після виходу, по ветеранській політиці. Ми зараз в робочій групі під головуванням пані Ірини Никорак доопрацьовуємо. Там багато спірних питань, але в цілому там дух законопроєкту дуже важливий і принциповий, тому наше міністерство буде підтримувати. Ми є активним доопрацьовувачем відповідного проєкту акта.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Руслане. Я думаю, що це теж важливо, щоб ми розуміли, що ми в тому законопроєкті не виходимо за рамки наших міжнародно-правових зобов'язань.

Колеги, тому наш проєкт висновку ставлю зразу на голосування. Хто – за, прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено.

Дякую, пане Руслане, також, що ви долучилися до нашої розмови.

Колеги, наступний пункт порядку денного, п'ятий, проєкт Закону про внесення змін до деяких Законів України щодо концесії гідротехнічних споруд морських портів (реєстраційний номер 15077 від 12 березня 26-го року), поданий народним депутатом Драбовським. І альтернативний до нього, це пункт шостий, трошки він інакше називається, проєкт Закону про внесення змін до деяких Законів України щодо концесії окремих об'єктів портової інфраструктури (реєстраційний номер 15077-1 від 26 березня 2026 року), поданий народним депутатом Крейденком.

Власне, самих народних депутатів авторів у нас немає на зв'язку. Але у нас має бути колега... Бачу, пан Андрій Кашуба – заступник міністра Міністерства з відновлення інфраструктури і транспорту України. Будь ласка, пане Андрію, вам слово стосовно обох, я би просила, тоді законопроєктів позицію міністерства. Прошу.

КАШУБА А.В. Дуже дякую, шановна Іванно Орестівно.

Шановні народні депутати, я буду дуже коротко. Ці два законопроєкти були опрацьовані в Міністерстві розвитку. З нашого боку було надано головному комітету відповідний висновок, Комітету з транспорту та інфраструктури. І якщо в цілому, то наше міністерство саме євроінтеграційного в цих двох законопроєктах не побачило, тому наша позиція була не підтримувати ці два законопроєкти, про що відповідно була надана позиція офіційна головному комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Можливо, є у колег якісь запитання до пана Андрія? Окей.

Урядовий офіс. Будь ласка, пане Олександрє.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно.

По обом одразу, да, надаємо позиції?

ГОЛОВУЮЧА. Так-так. І щодо одного... вони якраз з точки зору, як мені здається, відповідності, то вони не дуже відрізняються.

ІЛЬКОВ О.М. Ну, чому, є там відмінності.

ГОЛОВУЮЧА. Трошки є. Ну, давайте по одному і по другому.

ІЛЬКОВ О.М. Так. По першому у нас ключове зауваження стосується там невідповідності директиві, яка регулює питання концесії. Вона дійсно там передбачає можливість відступу від конкурентних процедур у разі, якщо там з об'єктивних причин лише... концесія може бути присуджена лише там конкретному суб'єкту господарювання. Однак той спосіб, який обраний законопроектом, він, на наш погляд, не узгоджується з тими підходами, які передбачені директивою. Крім того, це посилюється тим, що, по суті, такий же режим закріплюється для всієї суміжної портової інфраструктури. Перелік об'єктів концесії розширюється, там, підхідні канали, операційні акваторії, якірні стоянки так само без проведення конкурсу. Однак знову ж таки в цій частині директива говорить про те, що управитель порту може обмежити кількість операторів лише з вичерпного переліку підстав. Тобто в кожному окремому випадку стосовно, там, кожної складової відповідної портової інфраструктури треба обґрунтовувати неможливість застосування саме конкурентної процедури.

Є зауваження в частині максимального строку концесії – 49 років. Знову ж таки директива оперує не строком, а сукупністю умов, які обумовлюють саму строковість концесії. І знову ж таки, власне, ця можливість позаконкурсної процедури передачі покупцю приватизованого

єдиного майнового комплексу в право користування портовою інфраструктурою має бути оцінена не лише з точки зору відповідності праву ЄС в частині концесії публічного приватного партнерства, а і з точки зору наявності ознак державної допомоги.

Стосовно другого законопроекту. Власне, ключовою відмінністю є те, що законопроект не створює автоматичного права на укладення концесійного договору з покупцем ЄМК і в тій частині він в кращий бік відрізняється від першого законопроекту, оскільки там, власне, обмежується це застосування спеціальної процедури виключними випадками, що більш повно відповідає Директиві 2014. Але знову ж таки там треба більш повно відповідні принципи викласти.

Ну, в іншій частині, власне, зауваження майже такі самі, і ми знаємо, що була позиція Антимонопольного комітету стосовно цих законопроектів, тому нами так само підтримуються відповідні зауваження, які були висловлені щодо обох законопроектів Антимонопольним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. От, власне, в нас була пропозиція отримати... пропозиція до проекту висновку отримати висновок Антимонопольного комітету. Пані Олю, чи могли би, може, коротко озвучити?

ІЛЬКОВ О.М. Перепрошую, Іванно Орестівно, просто висновки вже є Антимонопольного до обох законопроектів, вони є на урядовому порталі.

ГОЛОВУЮЧА. Я скажу, що в нас була пропозиція така. Тобто її, очевидно, ну в такому вигляді, як ми планували, треба буде видозмінити в нашому підсумковому документі.

Але, може, коротко, пані Олю.

МУЗИЧЕНКО О.В. Так, дякую. І коротко охарактеризую ті зауваження, надані комітетом.

В частині впливу на економічну конкуренцію зміни, які запропоновані законопроектом, передбачають зокрема...

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, про який говорите? Основний чи альтернативний?

МУЗИЧЕНКО О.В. 15077. Зміни, пропонується доповнити Закон «Про концесію» статтею, яка передбачає укладення концесійного договору шляхом проведення прямих переговорів. Разом з тим, діючою редакцією Закону України «Про концесію» визначено, що реалізація проєкту концесії передбачає застосування лише конкурентних процедур. Тому такі зміни можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, не можуть бути підтримані комітетом.

Ну, і також в частині державної допомоги передача в концесію об'єктів портової інфраструктури без проведення конкурсу може містити ознаки державної допомоги. І тому такі заходи повинні відповідати вимогам Угоди про асоціацію і також законодавству України про державну допомогу.

Щодо законопроекту 15077-1. Зауваження, які були надані комітетом, вони стосувались, по-перше, термінології. Так, законодавством і положенням законопроекту не передбачено, що мається на увазі під визначенням «окремі частини акваторії морського порту» і також поняття «необґрунтоване обмеження конкуренції». Тому в цій частині ми пропонуємо доопрацювати законопроект.

І друге. Законопроектом передбачено, що концесійний договір може бути укладеним за результатами спеціальної процедури визначення концесіонерами. І у ході реалізації проєкту концесії концесіонер може визначатись за спеціальною процедурою, в якій зможуть брати участь покупець, портовий оператор, визначений таким покупцем, і/або покупець та

визначений ним портовий оператор спільно. І в такому разі вони зобов'язані будуть створити нову юридичну особу концесіонерів для реалізації проєкту концесії.

Також в законопроекті передбачено, що рішення про можливість застосування спеціальної процедури приймається концесієдавцем з урахуванням висновків уповноважених органів у сфері захисту економічної конкуренції.

Щодо складу можливих учасників спеціальної процедури. Звертаємо увагу, що в такому складі покупець, або портовий оператор, визначений таким покупцем, або покупець та визначений ним портовий оператор спільно у такому складі... такий склад учасників спеціальної процедури не забезпечуватиме конкуренції між цими учасниками.

Щодо рішення про можливість застосування з урахуванням висновків уповноважених органів у сфері захисту економічної конкуренції необхідно зазначити, що законодавством про захист економічної конкуренції не передбачається надання комітетом висновків для прийняття концесієдавцем рішення про можливість застосування спеціальної процедури.

Також діючим законом України...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ольга, ми зрозуміли. Тобто є перелік ваших зауважень, які, в принципі, свідчать про те, що є порушення підходів права Європейського Союзу у сфері надання державної допомоги. Я думаю, що саме над цим треба...

МУЗИЧЕНКО О.В. Це те, про що я говорила, це в аспекті захисту економічної конкуренції. І, дійсно, також ознаки державної допомоги також вбачають нам, тому пропонуємо теж врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, чи є якісь коментарів, запитання в членів комітету стосовно цього законопроєкту, цих двох законопроєктів?

Я пропоную, ми маємо позицію Урядового офісу, власне, трішки видозмінити в табличній версії наших висновків. Стосовно основного законопроєкту 15077 ухвалити рішення, що проєкт закону не відповідає Угоді про асоціацію та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, в тому числі праву Європейського Союзу (acquis ЕС). Це стосовно основного, трошки видозмінено тоді щодо іншого.

Правильно я розумію, пане Олександр, позицію Урядового офісу, вона саме такою є, правильно?

ІЛЬКОВ О.М. Так, там один елемент... В принципі, вони дещо відрізняються між собою, там треба...

ГОЛОВУЮЧА. Окей.

Тоді хто за такий проєкт висновку по 15077, прошу голосувати.

Климуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

І стосовно альтернативного 15077-1 давайте так: окремі положення проєкту закону не відповідають Угоді про асоціацію і міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері євроінтеграції, в тому числі праву ЄС (acquis ЄС), у зв'язку з чим законопроект потребує суттєвого доопрацювання з метою забезпечення конкурентності процедур, врахування вимог законодавства ЄС у сфері держдопомоги та захисту критичної інфраструктури. Крапка. Тому що вже є висновки Антимонопольного комітету, тому не будемо давати про це.

Хто – за? Прошу голосувати.

Климуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено теж одностайно.

Дякую, пане Андрію, що підключилися.

КАШУБА А.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, наступний пункт порядку денного, сьомий. Це проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантії трудових прав народного депутата України з дитиною

(законопроект 15371 від 30 червня 2026 року), поданий спікером парламенту і низкою парламентарів).

Пані Марія є співавторкою. Можливо, ви хотіли би щось сказати, пані Маріє, стосовно цього законопроекту.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Так, дякую, пані голово. Я буду максимально стисло висловлюватись щодо цього проекту закону.

Ми маємо на меті покращити трудові умови для народних депутатів і депутаток, які є батьками, а також для тих, хто є в статусі опікунів або тих, хто доглядає за дітьми. І безпосередньо це стосується трьох законопроектів, вибачте, трьох законів, до яких треба буде вносити зміни, це Закон про статус народного депутата, Закон про комітети Верховної Ради, а також про спеціальні комісії... спеціальні слідчі комісії, і також тимчасові спеціальні комісії і тимчасові слідчі комісії. Вибачте.

Значить ми дивимося на те, що дуже багато, в принципі, було зроблено у наших колег, ви бачите, наскільки соцмережі вибухали, коли в Бундестазі наша колежанка виступала з новонародженим немовлям, ми бачили ще за попередніх каденцій Європарламенту, як зростали діти при голосуванні наших колег. І таке долучення дітей до спільного робочого простору є нормальним.

Ви знаєте, що у нас у Верховній Раді вже започаткована нарешті кімната батьків і дітей, та наскільки вона оснащена, можна, звісно, дискутувати, покращувати тощо, але все це зроблено відповідно з діючими нормами, які є в засадничих документах, таких як договір про Європейський Союз, Хартія ЄС, багато інших. Але я би віднеслася у своєму виступі до резолюції, яку ми проголосували також в минулому році в ПАРЄ, і вона стосується якраз умов праці матерів, батьків, опікунів, осіб, які доглядають за дітьми, для того, щоб встановити дійсно баланс, коли нам не треба обирати між-між, а коли ми можемо поєднувати всі ці функції і підходи, вони є

засадничими, нічого нового ми тут не впроваджуємо, а насправді нормалізуємо і встановлюємо такі умови праці, щоб ми могли це поєднувати.

Мені прикро, що матері, батьки попередніх скликань, я пам'ятаю, просто ми боролися за це разом, як треба було годувати дітей, наприклад, при грудному вигодовуванні в інших приміщеннях, переміщуватися, це все просто нереально, повинні бути створені умови, закріплені. Я впевнена, колеги підтримають даний проєкт закону. Тобто, в принципі, ми вже таку частину з того, що запропоновано, виконали, але нам треба рухатися далі. Це, можливо, якісь ясла при парламенті, але подивимося. Тобто у нас є як мінімум кімната зараз, є ще питання інклюзивності, воно у нас теж частково здійснено, і нарешті вже і для трибуни Верховної Ради.

Але все це деталі, я, пані голово, дуже коротко в рамках нашого запропонованого тексту хочу закликати колег підтримати даний законопроєкт, адже, як ми бачимо, зауважень тут також немає.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Марія.

Я пам'ятаю, що в попередньому скликанні парламенту за спікерства Гройсмана, початку роботи того парламенту, було, власне, створено першу дитячу кімнату відкриту в парламенті України. Тому я думаю, що це крок в правильному напрямку, далі і вдосконалення, дійсно, вже на регуляторному, правовому рівні тих необхідних можливостей для батьків і матерів, у яких можуть бути такі потреби до праці спільно з дітками.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Вибачте, пані голово, я, напевно, би сфокусувалася на цих кімнатах. Я одним реченням хочу зазначити, що ми пропонуємо зміни якраз присутності, можливо...

ГОЛОВУЮЧА. Да-да, я... *(Не чути)*

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. ...і, можливо, тих, хто нас дивляться в ютубі, до 2-х років, на засіданнях комітетів, на засіданнях спеціальних і слідчих комісій, і на відкритих засіданнях самого парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Так, тому я абсолютно підтримую, поділяю ці пропозиції і кажу, що ось ми так еволюційно рухаємося до такої ширшої інклюзивності.

Колеги, чи є якісь питання, заперечення, застереження? Тому що насправді, дійсно, і в наших фахівців немає зауважень, я, якщо правильно розумію, також і в урядового комітету... в Урядового офісу немає теж зауважень.

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає, ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Олена.

ВІНТОНЯК О.В. Я просто сподіваюсь, що якщо це буде впроваджено, то, напевно, це буде стимулювати деяких наших колег вести себе менш голосніше для того, щоб, знаєте, для того, щоб ми могли зберегти психоемоційний і фізичний стан тих дітей, тому що у нас він вже достатньо... Можливо, хоча би це буде стимулом вести себе більш пристойно іноді. Я маю на увазі навіть ті децибели, які у нас є в залі.

Дякую. Бо інакше можна виступати проти, щоб зберегти здоров'я дітей. Виключно в цих рамках.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Бачите, я не думала про цей виховний ефект на народних депутатів України, які можуть мати маленькі діти, можливо, і так.

Пропоную переходити до ухвалення рішення, колеги, що проєкт закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері

європейської інтеграції, праву Європейського Союзу та зобов'язань в рамках членства в Раді Європи.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення einstimmig.

Колеги, восьмий пункт порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за публічне заперечення Голодомору 1932-1933 років в Україні та наругу над пам'яттю мільйонів жертв Голодомору (реєстраційний номер 15192 від 24 квітня 2026 року), поданий народним депутатом паном Княжицьким. Я долучилася до підписантів цього законопроекту.

Дійсно, ми вважаємо, що це і частина декомунізації, це і частина взагалі приведення, скажімо так, відчуттів, суспільних відчуттів і кожного... громадянських якихось таких оцінок в Україні до того, щоб ми чітко усвідомлювали, що формує нас як націю, тому вважаємо, що заперечення Голодомору і має бути покаране. Я дивилася на ті застереження, зауваження, які є в наших колег секретаріату стосовно, можливо, там більш жорсткого... необхідності робити там менш жорсткі обмежувальні заходи чи покарання стосовно можливого порушення такого закону. Я думаю, що тут і колеги

фахівці, які працювали над цим законопроектом, колеги співавтори будуть готові врахувати ці зауваження для того, щоб доопрацювати і, власне, виносити його повноцінно в зал.

Але я також бачу і дякую, що в нас є на зв'язку пан Ігор Вернер, я так розумію, з цього проєкту. Чи ні? Правильно, так, то я...

ВЕРНЕР І.Є. Дякую, вельмишановна Іванна Орестівна. Але ми надавали ті зауваження, я думаю, що пан *(нерозбірливо)* скаже, Віктор Євгенович з ним розмовляв.

ГОЛОВУЮЧА. А, бачте, я не бачила. Да, будь ласка, окей.

ІЛЬКОВ О.М. Я перепрошую, тут мають бути представники Українського інституту національної пам'яті, тому що це... Це ми неправильно ідентифікували, коли надсилали резолюцію для долучення до комітету, що це питання ДЕСС, а це питання в нас Українського інституту національної пам'яті, і вони мають долучитися, нам сказали.

ГОЛОВУЮЧА. Я не бачу. Є в нас інститут національної пам'яті?

ІЛЬКОВ О.М. Мені сказали, що долучаться. А от є пані... пані є.

ГНАТЮК Ю. Так.

ГОЛОВУЮЧА. У мене немає просто поданого прізвища.

Будь ласка, пані Юлія, якщо можна.

ГНАТЮК Ю. Шановна Іванно Орестівно, шановні народні депутати! Українським інститутом національної пам'яті був опрацьований

законопроект 15192. Ми підтримуємо. Цілком розуміємо його важливість і необхідність прийняття.

Водночас у нас є декілька застережень стосовно, перше питання, це виправдовування публічних заперечень геноциду, так само виготовлення, поширення, розповсюдження матеріалів, у яких міститься виправдовування, заперечення геноциду незалежно від мети того виготовлення, поширення, розповсюдження. У нас тут є застереження, які пов'язані, в принципі, з нашою роботою. Коли ми, наприклад, робимо якісь виставкові проекти чи інформаційні матеріали, ми використовуємо архівні дані, які... коли репресивні органи заперечували будь-який Голодомор. І чи не будуть такі матеріали вважатися... Тому ми пропонували...

ГОЛОВУЮЧА. Ви вже дмухаєте на холодне, пані Юлія. Це якраз про інше. Це якраз... не ви ж заперечуєте, а показуєте, що відбувалося тоді, коли Голодомор заперечували. Я думаю, що якраз ці застереження не зовсім стосуються тіла там закону. Але якщо це якось так читається вами, то я думаю, що ми готові будемо ще раз подивитися на цю норму саме.

ГНАТЮК Ю. Ми пропонували таку редакцію: виправдовування, публічне заперечення геноциду, а так само виготовлення, поширення, розповсюдження матеріалів з метою виправдовування заперечення геноциду.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що тут немає застережень стосовно того, тут буде готовність авторів попрацювати над цим.

ГНАТЮК Ю. Так. І є ще один момент. Применшення тяжкості злочинів. Це трохи є оціночним судженням, але знову ж таки це на розсуд юристів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юліє.

Тут наші колеги в секретаріаті, вони говорять про необхідність переглянути пропорційність санкцій за надані ці заперечення і, власне кажучи, чіткішого формулювання стосовно, вірніше, мети тих заперечень, які можуть розглядатися в судах. Тому тут потрібно буде напевно для правової визначеності це і доопрацювати. Але я думаю, що власне це можливо.

Пане Валентине, ви хотіли щось сказати?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Так, пані голово. У нас, якраз ми юристи в комітеті, тому зразу можемо зазначити і просив би зазначити в нашому протоколі.

Перше. Для Інституту національної пам'яті немає жодних обмежень з точністю до навпаки. Я і розсекретив архіви КДБ та інших каральних органів для того, щоб ви їх публікували, використовували якраз для того, щоб весь світ і тим більше в Україні знали, що то був геноцид проти українського народу з метою зупинити український визвольний рух.

Друге. Геноцид є міжнародним злочином, злочином проти людяності. І в цьому зв'язку друга моя пропозиція. Для Міністерства закордонних справ дуже важливо у зв'язку, я переконаний, з ухваленням цього законопроекту одразу поінформувати секретаріат міжнародних конвенцій, як мінімум двох, про те, що Україна виконує свої міжнародні зобов'язання за міжнародними конвенціями про заперечення злочину проти людяності та незастосування строків давності за вчинення злочину геноциду і посилює власне законодавство. Пані голово, тому пропоную одразу направити таку рекомендацію на Міністерство закордонних справ України.

Ну, і третє, для відома колег з комітету. Ми працюємо і з правовим комітетом, з паном Бакумовим, щоб внести додаткові зміни ще і в Кримінальний кодекс України щодо додаткової відповідальності за злочини проти людяності, геноцид в українському законодавстві.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Валентине, дякую за пропозиції. Я думаю, що колеги не заперечуватимуть, щоб ми подали і в аргументаційну частину нашого висновку ці пропозиції ваші, ну і, власне, оформили це окремим листом до Міністерства закордонних справ України.

Також, ну, от я ще просто хотіла, щоб наш аргументаційний висновок, все-таки там бачу, що є аналіз того, що, мовляв, Міжнародний суд й інші інстанції не приймали рішення стосовно визнання Голодомору геноцидом проти українського народу. Але разом з тим я думаю, що ми могли би туди додати перелік рішень різних парламентів багатьох країн світу, які зробили такий крок і визнали цей Голодомор геноцидом. І, власне кажучи, мені здається, що це теж розширює наше поле усвідомлення того, що заперечення цього геноциду проти українського народу потребує відповідальності в тому числі у нас у внутрішньому законодавстві. Тому я б просила долучити це.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, ви маєте рацію. У нас є рішення українського суду, Київського апеляційного, 2009 року, де Голодомор визнаний українським судом геноцидом української нації. Тому я повністю підтримую і спираючись в тому числі на рішення українського суду 2009 року.

ГОЛОВУЮЧА. Тут це теж можна би було додати. Дякую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Я на секретаріат все це перешлю, я цим займався, тому все знаю.

ГОЛОВУЮЧА. Тут було б це дуже доречно, але я би хотіла, щоб ми розширили наш проєкт висновку і, власне, спиралися у своєму висновку в тому числі і на політичні, бо, безумовно, політичні, не юридичні, але політичні рішення наших багатьох партнерів стосовно визнання Голодомору геноцидом.

Пане Олександр, в Урядового офісу які застереження стосовно...

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає застережень стосовно цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Ми будемо все-таки враховувати ті пропозиції, які містяться в пропозиціях нашого секретаріату.

Тому пропоную переходити до ухвалення рішення, якщо немає застережень, колеги, що проєкт закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу, але потребує доопрацювання з урахуванням викладених у ньому зауважень. І ще раз нагадую, що ми доповнюємо аргументаційну частину пропозиціями пана Валентина і стосовно звернення до МЗС, і стосовно рішення українського судового, і моїми пропозиціями стосовно політичних рішень, які стосуються визнання Голодомору геноцидом іншими парламентами інших країн світу. І окремо пишемо листа на МЗС з тими пропозиціями, які надав пан Валентин.

Хто – за, колеги, такий комплексний підхід, прошу голосувати.

Климуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ВІНТОНЯК О.В. Марія написала в чаті, я бачу. І повідомила, що ще дві резолюції було прийнято в ПАРЄ по цьому приводу.

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, там резолюції ПАРЄ зазначені в нашому проєкті висновку, але якщо ні, то прошу також їх відобразити. Я думаю, що тут не буде застережень в колег.

Тоді рішення одностайне. Дякую, колеги.

Дев'ятий пункт ми з вами розглядали. І в нас залишається ще один законопроект, пункт 10 порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання» щодо визначення та затвердження проєктної загрози для ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання. Законопроект за номером реєстраційним 15213 від 1 травня 2026 року, поданий Кабінетом Міністрів України.

Будь ласка, я бачила, що в нас пан Анатолій Куцевол був на зв'язку, дякую, заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції.

Будь ласка, пане Анатолію.

КУЦЕВОЛ А.А. Доброго дня, Іванно Орестівно. Доброго дня, шановні колеги. Власне, тут нас двоє, є пан Олег Коріков – Голова Держатомрегулювання також.

Я коротко про законопроект. Загалом він є урядовий і Міністерство енергетики його підтримує. Він спрямований на врегулювання певної кількості чинних норм з огляду на те, що ядерна безпека в нас стає пріоритетом, основна генерація ядерна в нас, і відповідно ми маємо належним чином організовувати всю систему.

Я думаю, що в найкращий спосіб також по суті треба розділити мій виступ також з паном Олегом Коріковим, якщо дозволите, пані Іванно Орестівно.

ГОЛОВУЮЧА. Так, звичайно. Будь ласка, пане Олеже, вам слово.

КОРІКОВ О.М. Доброго дня, вельмишановна Іванно Орестівно, шановні народні депутати, шановні присутні! Ми зараз законопроект, внесений Кабінетом Міністрів України, значить, про проектну загрозу, про внесення змін до Закону України про фізичний захист. Значить, мова от про що. У нас проектна загроза для ядерних установок, ядерних матеріалів, радіаційних відходів і інших джерел іонізуючого випромінювання – це основа для того, щоб розроблялась система фізичного заходу для ядерних установок, ядерних матеріалів, радіаційних відходів, задача якої протистояти, скажемо так, негативним впливам, у тому числі воєнним впливам, які наразі зараз змінилися. І загрозу потрібно вивчати і потрібно її актуалізовувати і коригувати.

Наразі раніше це робилось робочою групою при РНБО, до якої входили всі силові структури і суб'єкти в сфері використання ядерної енергії і радіаційної безпеки. Значить, наразі в РНБО зараз, ну, не зараз, це вже з початком війни, змінилися пріоритети. Відповідно є і рішення Ставки Головнокомандувача, і рішення, доручення Прем'єр-міністра України, і розпорядження Кабінету Міністрів України про те, що ця система має працювати, і відповідно орган регулювання ядерної та радіаційної безпеки, він має тут організовувати і спрямовувати цю діяльність.

Змінами, які ми запропонували тут в проекті Закону номер 15213, передбачається, що уповноважений орган Держатомрегулювання, він організовує розробку проектної загрози за участю інших суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії і суб'єктів фізичного захисту. І Кабінет Міністрів України затверджує проектну загрозу.

Проект закону охоплюється міжнародно-правовими зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції, передбачені статтею 342 глави І (співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику), розділу V (економічне та галузеве співробітництво) Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським

співтовариством з атомної енергії, їхніми державами-членами, з іншої сторони. І відповідно відповідає нашим євроінтеграційним прагненням.

Законопроект, внесений Кабінетом Міністрів, наразі слугуватиме законодавчою основою, регулюючою основою для приведення проєктної загрози у відповідність до сучасних ризиків і загроз щодо ядерних установок, ядерних матеріалів радіоактивних відходів і інших джерел іонізуючого випромінювання.

Законопроект 15213 увійшов до переліку відкликаних законопроектів для опрацювання на предмет їх актуальності у зв'язку з припиненням 14 липня 2026 року повноважень попереднього складу Кабінету Міністрів України. Наразі здійснюється підготовка цього законопроекту до подання на розгляд Кабінетом Міністрів відповідно до пункту 3 параграфу 40 Регламенту Кабміну як такий, що відповідно до параграфу 121 Регламенту не втратив актуальність.

І я додам, що вчора проведені консультації з Комітетом Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу і ЖКГ стосовно актуальності, і підтверджена актуальність цього законопроекту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ну, власне кажучи, те, що ми чуємо, що цей законопроект без змін має нібито бути перевнесений, тому ми, власне, зберегли його в проєкті розгляду нашого комітету, з тим що, як тільки ви його перевнесете, там вже з іншим номером, але це, ну, по суті, ми можемо продублювати тоді висновок, якщо він буде перевнесений без змін. Тому і розглядаємо його сьогодні. Дякую, пане Олеже.

Колеги, чи є якісь запитання до pana Анатолія чи pana Олега?

Якщо немає, будь ласка, Урядовий офіс. Пане Олександр, чи є, що додати?

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає застережень до цього законопроєкту, він відповідає нашим зобов'язанням.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, якщо немає коментарів, немає заперечень, то я пропоную тоді ухвалювати той проєкт рішення, який запропонований був також нашим секретаріатом: що проєкт закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Бачимо, в чаті пані Марія Мезенцева-Федоренко теж – за. Рішення одностайне.

Дякую, пане Анатолію. Дякую, пане Олеже. І чекаємо перевнесення вже також законопроєкту для того, щоб його розглянути, думаю, що вже і в залі. Дякую.

Колеги, у нас також є кілька законопроєктів, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу і не стосуються наших зобов'язань в рамках Ради Європи. Цього разу це п'ять законопроєктів з реєстраційними номерами: 15285, 15330, 15400, 15341 і 15315. Пропоную затвердити цей перелік.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. І пані Марія також в чаті пише – за.

Дякую, колеги. Рішення одностайне.

Всім дякую за роботу. Порядок денний наш вичерпано, колеги. Тому будемо тоді уже домовлятися про наступне засідання також у робочому форматі, так, як ми завжди це робимо.

Дякую. Все, колеги, на цьому наше засідання завершено. До побачення.